

СИЛАБУС КУРСУ ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво».
Освітня програма «Інструментальне
виконавство (за видами)»
Рік навчання: III
Семестр: 5, 6
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: **українська**.

Керівник курсу
Криницький Володимир Семенович

Контактна інформація:
vkrynytskyu76@gmail.com

Прореквізити освітнього компоненту: Теорія музики, Історія світової музики,
Постреквізити освітнього компоненту: Спеціальний інструмент (за видами), Засади педагогічної діяльності музиканта (методичний аспект), Концертмейстерський клас, Камерний ансамбль, Педагогічна практика.

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)», вивчення навчальної дисципліни «Історія української музики» повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/менеджерській/лекторській/практичній діяльності.	ПРН 11
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни. Відповідно до освітньо-професійних програм, вивчення дисципліни «Історія української музики» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання

через такі компетентності (ІК – інтегральна компетентність, ЗК – загальні компетентності, СК – спеціальні компетентності)

ІК	Інтегральна компетентність Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, педагогіки та виконавства та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
	Загальні компетентності (ЗК)
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 14	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	Спеціальні (фахові) компетентності
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв’язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 5	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем і концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв’язків.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія української музики» є отримання ґрунтовних фахових знань з історії української музичної культури, її стилістичних особливостей, а також формує усвідомлення значення українського музичного мистецтва як невід’ємної складової світової музичної культури як минулого так і сучасності, сприяння естетичному розвитку студентської молоді та формування в неї обізнаності щодо мистецьких надбань та творчих пошуків вітчизняних митців. Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Завдання дисципліни:

- дати знання про основні музичні жанри і форми, уявлення про стилі й напрямки української музики, їх історичні передумови;
- розвивати вміння вільно, невимушено розповідати про музичний твір, характеризуючи його образний зміст, композиційні і жанрові особливості та деякі характерні риси музичної мови;
- сприяти збагаченню музично-словникового запасу студентів, розширення їх професійного світогляду;
- розвивати образне мислення, естетичний смак, здатність до емоційного переживання і сприймання музичних творів;
- вивчення життя та діяльності найвидатніших українських композиторів.

Практична спрямованість:

Осмилення музичних подій передбачає глибокі знання в обсязі всього комплексу музично-історичних та теоретичних дисциплін, теорії та історії виконавства, суміжних гуманітарних наук. Здобувач освіти активізує у своїй діяльності досягнення сучасного музикознавства, музичної естетики, соціології, психології, комунікативістики. Від нього вимагається:

- Добра орієнтація в сучасному музичному процесі;
- Глибока професійна обізнаність в сфері методології, теорії та історії музичної критики

(знайомство з практичним досвідом критиків різних країн та епох, знання теорії загальнохудожньої та музичної критики);

- Практичне оволодіння всією жанровою номенклатурою понять історичних подій у світовій музиці
- Вільне володіння літературною мовою.

Знання та навички, набуті завдяки курсу «Історія української музики» збагачують професійну оснащеність фахівців. Орієнтація в музичній сучасності, усвідомлення основних принципів і критеріїв оціночних суджень – важливі фактори їх майбутньої діяльності, незалежно від конкретної галузі, в якій вони працюватимуть.

Під час опанування освітнім компонентом «Історія української музики» здобувач вищої освіти набуває **навички soft skills:**

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти. Участь в наукових конференціях, симпозіумах та ін.

Зміст і структура освітнього компоненту

№ тижня	Назва теми	Годин	завдання для самостійної роботи
III курс, 5-й семестр			
МОДУЛЬ 1.			
Змістовий модуль 1. Музичне мистецтво від часів Київської Русі до першої половини XIX ст.			
1, 2	Тема 1. Музичне мистецтво українського народу до XVII ст.	6	Підготувати конспект лекцій та відповіді на питання.
3, 4	Тема 2. Загальні тенденції розвитку музичної культури XVIII ст. - першої половини XIX ст. Музична діяльність Г. Сковороди.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
5, 6	Тема 3. Хоровий концерт другої половини XVIII ст. Хорова творчість М. Березовського, А. Веделя, Д. Бортянського.	8	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді). Підготовка презентації за темою семінарського заняття
7	Тема 4. Розвиток інструментальної музики в першій половині XIX ст.	4	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
8, 9	Тема 5. Музичний театр першої половини XIX ст. Музична творчість І. Котляревського та Г. Квітки-Основ'яненка.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
Змістовий модуль 2. Музична культура України другої половини XIX ст.			
10	Тема 6. Загальні тенденції розвитку музичної культури другої половини XIX ст. Формування та розвиток вітчизняної опери та музично-драматичного театру у творчості С. Гулака-Артемівського, П. Сокальського, П. Ніщинського, М. Аркаса.	4	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
11, 12	Тема 7. М. Лисенко - фундатор української класичної музики.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
13	Тема 8. Формування засад професійного симфонізму у творчості М. Калачевського та В. Сокальського.	4	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
14	Тема 9. Формування національних основ у професійній музичній творчості західноукраїнських композиторів: М. Вербицького, І.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)

	Лаврівського, І. Воробкевича, В. Матюка, О. Нижанківського, Д. Січинського.		
15, 16	Тема 10. Продовження традицій М. Лисенка у творчості композиторів кінця XIX – початку XX ст.: М. Леонтовича, К. Стеценка, Я. Степового.	10	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді) Підготовка презентації за темою семінарського заняття
	Модульний контроль знань диференційований залік		
III курс, 6-й семестр			
МОДУЛЬ I			
Змістовий модуль 3. Музична культура України першої половини XX ст.			
1, 2	Тема 11. Загальні тенденції розвитку музичної культури першої половини XX ст. Творчість Л. Ревуцького та В. Косенка.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
3	Тема 12. Творчість С. Людкевича та В. Барвінського.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
4, 5	Тема 13. Б. Лятошинський - фундатор вітчизняної музики XX ст.	10	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
6	Тема 14. Творчість М. Колесси та К. Данькевича.	4	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
7, 8	Тема 15. Камерно-вокальна творчість Б. Лятошинського, Г. Майбороди та А. Кос-Анатольського.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді). Підготовка презентації за темою семінарського заняття
Змістовий модуль 4. Музична культура України другої половини XX ст - першої чверті XXI ст.			
9, 10	Тема 16. Загальні тенденції розвитку музичної культури другої половини XX століття.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
11	Тема 17. Творчість Л. Колодуба та Л. Грабовського.	4	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
12, 13	Тема 18. Творчість В. Сильвестрова, М. Скорика, Л. Дичко.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді) Підготовка презентації за темою семінарського заняття
14, 15	Тема 19. Творчість В. Бібіка, Є. Станковича, І. Карабиця.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді)
16	Тема 20. Сучасні тенденції української музики.	6	Опрацювати джерела літератури та виконати завдання. (слухання музичних творів, доповіді) Підготовка до екзамену.
	Модульний контроль знань диференційований залік		
	Разом	120	

Самостійна робота

Організація самостійної роботи студентів побудована на основах відповідальності, критичного мислення, самоактуалізації, творчої активності.

Самостійна робота є важливим елементом системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою закріплення, розширення та поглиблення нових знань. Викладач допомагає відпрацювати теоретичний та практичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота здобувачів освіти з дисципліни «Історія світової музики» включає:

- Опанування історико-теоретичного, біографічного та музикознавчого матеріалу, опрацювання літературних джерел, інтернет ресурсів;

- Прослуховування та аналіз музичних творів відповідно до тематичного плану дисципліни.
- Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою.

Формування та розвиток навичок самостійної діяльності здобувача передбачає:

- Аналіз та синтез;
- Самоконтроль та самооцінка;
- Активність.

Зміст самостійної роботи здобувачів освіти з дисципліни «Історія світової музики» визначається її робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота здобувача проявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у музичних стилях, жанрах, проводити самоаналіз власної практичної роботи.

Теми семінарських занять:

Тема Хоровий концерт другої половини XVIII ст. Хорова творчість М. Березовського, А. Веделя, Д. Бортнянського

- Авторські редакції «Граматики»
- Структура підручника, основний зміст розділів.
- Морально-дидактичне та методичне спрямування «Граматики»
- Творча біографія та композиторська діяльність М. Березовського, А. Веделя, Д. Бортнянського

Література: 1, 2, 4, 8, 10, 11, 12, 18, 19, 21, 22, 28, 33, 46, 51, 52, 53, 54, 55, 56

Тема Продовження традицій М. Лисенка у творчості композиторів кінця XIX – початку XX ст.: М. Леонтовича, К. Стеценка, Я. Степового.

- Історико-культурний контекст формування української музичної культури першої третини XX століття.
- Камерно-вокальна музика у творчому доробку українських композиторів у жанровій та тематичній панорамі
- Творча біографія та композиторська діяльність М. Леонтовича, К. Стеценка, Я. Степового.

Література: 3, 7, 8, 18, 21, 22, 27, 28, 29, 30, 34, 42, 47

Тема Камерно-вокальна творчість Б. Лятошинського, Г. Майбороди та А. Кос-Анатольського.

- Хронологічні етапи розвитку вокального монологу в українській музиці.
- Розвиток української камерно-вокальної музики
- Формування та еволюція жанру камерної кантати в творчості український композиторів.
- Творча біографія та композиторська діяльність Б. Лятошинського, Г. Майбороди та А. Кос-Анатольського.
- Втілення принципів вокального монологу в жанрі камерної кантати
- останньої третини XX ст. традиції та новаторство

Література: 3, 5, 6, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 28, 45, 48

Тема Творчість В. Сильвестрова, М. Скорика, Л. Дичко.

- Загальний огляд творчості українських композиторів XX-XXI століть у сучасному мистецтвознавчому вимірі
- Творчість композиторів, які постраждали внаслідок репресій з боку радянської системи.
- Творча біографія та композиторська діяльність В. Сильвестрова, М. Скорика, Л. Дичко.

Література: 2, 8, 9, 18, 26, 28, 31, 32, 35, 36, 3Г, 38, 39, 40, 41, 43, 49

Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Ананьєва Н. Музично-риторична лексика в хорових концертах Артемія Веделя і питання інтонування сакрального слова // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 85 : Духовна культура України: традиції та сучасність : зб. наук. ст. Київ, 2010. С. 227–242.
2. Баланко О. М. Українська камерновокальна музика кінця XX – початку XXI ст. як виконавський феномен: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 «Музичне мистецтво». Київ, 2016. 246 с.
3. Бардашевська Я.М. Образно-стилістичні і жанрові концепції в українській вокально-хоровій музиці на основі поезій Т.Г. Шевченка / Бардашевська Я.М. // Молодий вчений. - № 12 (27), 2015. – С. 50-54.
4. Березовський М. С. Віднайдені хорові твори. Частина А : Концерти чотириголосні. Київ : Вид. дім «Комора», 2018. (Антологія Української музики. Серія А : Твори українських композиторів. Вип. 5). 160 с. <https://1drv.ms/b/s!AgefSEct0nnEj9kkwTdHmXvI38V4KQ?e=iaGu4m>
5. Белік-Золотарьова Н. Хорові сцени опери Г. Майбороди «Ярослав Мудрий» як відображення теми «народ і влада» / Наталія Белік-Золотарьова // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. - 2015. - Вип. 43. - С. 144-153.

6. Бондар Є. «Історія ересі» К. Цепколенко в контексті актуальних тенденцій сучасної хорової творчості. Вісник Київського національного університету культури й мистецтв. Bulletin of Kyiv National University of Culture and Arts. Series in Musical Art: наук. журн. Київ: КНУКіМ, 2018. (Музичне мистецтво). Т. 3, № 1. 2020, С. 81–94.
7. Васильєва О. Музично-педагогічна спадщина Миколи Леонтовича в ракурсі розвитку сучасної української системи освіти. Professional Art Education, 2023. Vol. 4(1). С. 32–40.
8. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики ХХ ст. : навч. посіб. для студентів музичних спеціальностей вищих навчальних закладів. Київ: «Освіта України», 2010. 268 с.
9. Грибиненко Ю. (2020). АВТОРСЬКА МОДЕЛЬ ПОЛІСТИЛІСТИКИ У ТВОРЧОСТІ В. СИЛЬВЕСТРОВА (НА ПРИКЛАДІ ЙОГО СОНАТИ ДЛЯ СКРИПКИ І ФОРТЕПІАНО “POST SCRIPTUM”). *Музичне мистецтво і культура*, 1(31), 120-131.
10. Гусарчук Т. В. Артемій Ведель. Постаць митця у контексті епох. Ніжин : Лисенко М. М., 2017. 768 с., 32 с. іл. Друге видання: Київ : Муз. Україна, 2019. 768 с., 32 с. іл.
11. Гусарчук Т. В. Псалми як основа драматургії духовних концертів Артемія Веделя // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 119 : Наукові діалоги з Н. О. Герасимовою-Персидською. Київ, 2017. С. 200–220.
12. Дев'ять хорових концертів Максима Березовського: повернення української духовної музики. *Музика. Український інтернет-журнал*. URL: <http://mus.art.co.ua/dev-iat-khorovykh-kontsertiv-maksyma-berezovskohorovernennia-ukrains-koi-dukhovnoi-muzyku/>, дата останнього звернення: 20. 12. 2022 р.
13. Дмитрієва О. Д. «Київський авангард» у діалогах елітарної та масової культур. На прикладі творчих пошуків композиторів Володимира Губи і Святослава Крутикова // *International Journal of Slavic Studies*. nr 3 (2021).
14. Дмитрієва О. Д. Composition School as a Subject of Scholarly Study // *Сучасне мистецтво*. 2020. Вип. 16. Київ: ІПСМ НАМ України, 2020. С. 107–114.
15. Дмитрієва О. Д. Етапи життєтворчості Бориса Лятошинського в контексті історичної епохи 20-х — 30-х років ХХ століття // *Музичне мистецтво ХХІ століття — історія, теорія, практика*. Зб. наук. праць Інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка. Вип. 6. Дрогобич — Кельце — Каунас — Алмати — Банська Бистриця, 2020. С. 249–259.
16. Дмитрієва О. Д. Київський авангард у рефлексіях героя // *Глобальні виклики майбутнього: причини, стратегії та наслідки у науковій і спекулятивній перспективі*. Міжнародна науково-практична конференція. Київ: ІПСМ НАМ України, 21–22 жовтня 2021 року.
17. Дмитрієва О. Д. Трансформація ідей школи Бориса Лятошинського у творчих пошуках Леоніда Грабовського та Валентина Сильвестрова // *Сучасне мистецтво*. 2021. Вип. 17. Київ: ІПСМ НАМ України, 2021. С. 119–130.
18. [Історія української музики](#) : У 7 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, редкол.: Г.А. Скрипник (голова) та ін. – К., 2016.
19. Кияновська Л. О. М. Березовський – міф і реальність.
20. Козаренко О. Творчість Лисенка — диво самозростаючого Логосу // *Український інтернет-журнал «Музика»*. 6 травня 2022 року. URL : <https://mus.art.co.ua/tvorchist-lysenka-dyvo-samozrostauiuchohohosu/> (дата звернення 20.05.2023).
21. Коломоець О.М. К 61 Історія та теорія українського хорового мистецтва: навч. посіб. Дніпро: Ліра, 2023. – 288 с.
22. Коменда О. І. Teorie osobowości przez pryzmat zadań typologii universalizmu twórczego. Теорії особистості крізь призму завдань типології творчого універсалізму. *European Humanities Studies: State and Society. Europejskie Studia Humanistyczne: Państwo i Społeczństwo*. 2017. №4 (I). S.194–208.
23. Коменда О. І. Постаць Миколи Леонтовича у світлі концепції творчого універсалізму. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. Вип. 120. 2017. С. 225–252.
24. Коменда О. І. Системно-динамічні аспекти творчої діяльності Миколи Лисенка (до 175-річчя від дня народження). *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. 2018. № 4 (41). С. 7–24.
25. Коменда О. І. Станіслав Людкевич – митець універсального обдарування. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. Вип. 124. 2019. С. 151–160.
26. Коменда О. Феномен Мирослава Скорика в світлі ідей творчого універсалізму. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. Вип. № 1. Київ, 2019. С. 342-346.
27. Коржова А. Музично-драматична школа Миколи Лисенка: до історії театральної освіти в Україні. *Науковий вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені І. К. Карпенка-Карого*. Київ, 2017. Вип. 21. С. 152–161.
28. Корній Л.П. Історія української музики. Частина 2 / Підручник для вищих музичних навчальних закладів. — Нац. муз. акад. України ім. П.І.Чайковського. — К.; Х. : Вид-во М.П.Коць; Нью-Йорк, 2001. — 477 с.
29. Кузик В. Комітет пам'яті М. Леонтовича та музичне товариство ім. М. Леонтовича як феномен культури українського відродження 20–30-х років ХХ століття [електронне джерело]. URL : <https://web.archive.org/web/20070920153453/http://www.mau-nau.org.ua/kong/Odesa/Book2/Art38.htm> (дата звернення 20.05.2023).

30. Кулик В. Микола Леонтович і його «незавершена» опера. Український інтернет-журнал «Музика». 2021. URL: <http://mus.art.co.ua/mykolaleontovych-iyoho-nezavershena-opera/> (дата звернення 20.05.2023).
31. Лігус О. М., Лігус В. О. Теоретичні аспекти проблеми стилю в музикознавчих дослідженнях ХХ – початку ХХІ століття // Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. 2019. Вип. 40. С. 106–111.
32. Лошков А. Ю. Творчість л. Дичко в контексті стильових процесів Розвитку українського музичного мистецтва другої половини ХХ — початку ХХІ століття. Традиції і ноації у вищій архітектурно-художній освіті. Вип.6, 2019.
33. Максиму Березовському присвячується. Колективна монографія. Львів,
34. Микола Лисенко та національні школи європейського романтизму : монографія / Гол. ред. І. Пілатюк. – Львів : ГАЛИЧ-ПРЕС, 2024. 432 с.
35. Мировський, О. (2023). Життєтворчість Мирослава Скорика: образно-тематичний акцент. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія: Музичне мистецтво*, 6(2), 188–198.
36. Моцаренко, К. (2021). БАГАТЕЛЬНИЙ СТИЛЬ В. СИЛЬВЕСТРОВА В КОНТЕКСТІ ГЕНЕЗИ ЖАНРУ БАГАТЕЛІ В УКРАЇНСЬКІЙ МУЗИЦІ. *Музичне мистецтво і культура*, 2(30), 121-133.
37. Мустафаєв Ф. М. Українська вокальна музика ХХ – початку ХХІ століття у педагогічному репертуарі солістів-вокалістів. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць. 2021. Вип. 39. С. 154-159.
38. Овсяннікова-Трель О. А. Популярний жанр як чинник компенсаторної функції «нової простоти» в сучасному музичному мистецтві (на прикладі творчості В. Сильвестрова). *Modernculturestudiesandarthistory: anexperienceofUkraineand EU:Collectivemonograph*. Riga: Izdevniecība «BaltijaPublishing», 2020. С. 339-359., с. 354.
39. Пахомова Є. Г. Синестезія як концептуальна складова композиторського мислення Лесі Дичко // Науковий вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва. Київ : Міленіум, 2017. № 2. С. 168–172.
40. Пахомова Є. Г. Музичний екфразис як прояв інтермедіальності художнього простору (на прикладі творчості Лесі Дичко) // Київське музикознавство. Культурологія та мистецтвознавство : зб. ст. Київ, 2017. Вип. 55. С. 61–70.
41. Пахомова Є. Г. Синтез і синестезія у творчості українських композиторів другої половини ХХ – початку ХХІ століття // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук. журн. Київ, 2017. Вип. 1 (34). С. 101–112.
42. Пшемінська Л. Педагогічні ідеї М. Л. Леонтовича в контексті розвитку вітчизняної музичної освіти (1877–1921 рр.). дис. д-ра філософії: 011. Умань, 2022. 346с.
43. Рябуха Н. Звукообраз фортепіано у творчості В. Сильвестрова. Вісник ХДАДМ. Харків, 2012. № 3. С. 129-133.
44. Савчук І. Б., Дмитрієва О. Д. Художньо-естетичні проєкції культурницької діяльності Ігоря Белзи // Художня культура. Актуальні проблеми. Вип. 17. Ч. 2. Київ: ІПСМ НАМ України, 2021. С. 143–148.
45. Савчук І. Борис Лятошинський і польська культура. Комунікативні поля творчості: дис. ... доктора мистецтвознавства: 26.00.01; Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України, Київ, 2021. 447 арк.
46. Семіон В. Хорова поліфонія А. Веделя (на матеріалі духовних концертів №№ 1, 2, 3, 12) // Глухів музичний: земля Березовського і Бортнянського : зб. ст. за матеріалами Всеукраїнської наук.-практ. конф. 25–26 лютого 2016. Глухів : ГНПУ ім. Олександра Довженка, 2016. С. 10–13.
47. Синкевич Н. Фольклорні збірки для школи в опрацюванні Миколи Лисенка: духовно-пізнавальні та структурно-семантичні засади. Актуальні питання гуманітарних наук. Випуск 58, том 2. Дрогобичі: Гельветика, 2022. С.118-124.
48. Співець Карпатських гір: інформаційно-бібліографічний список для організаторів дитячого читання до 110-тя від дня народження українського композитора А.Й. Кос-Анатольського / Миколаївська обл. б-ка для дітей В. О. Лягіна; уклад. В. Є. Щербак. Миколаїв, 2019. 32 с.
49. Степурко В. Вияви мистецької інтроверсії у творчості композиторів України другої половини ХХ – початку ХХІ століття: дис. ... канд. мистецтвознавства: 26.00.01 «Теорія та історія культури». Київ: НАКККіМ, 2017. 204 с.
50. Фільц Б. Василь Барвінський та його внесок у національне музичне мистецтво. Студії мистецтвознавчі. 2018. №3. С.62-72.
51. Шуміліна О. А. Реконструкція біографічного сценарію життєтворчості Максима Березовського у світлі основних положень концепції вікового музикознавства Н. Савицької. Українська музика. Науковий часопис ЛНМА імені М. В. Лисенка. Число 3 (29). Львів, 2018. С. 21-28
52. Шуміліна О. А. Італійські періоди життєтворчості М. Березовського та їх роль у становленні індивідуального музичного стилю. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 126. Київ, 2019. С. 93-101.
53. Шуміліна О. А. Композитор М. Березовський: огляд прижиттєвих документальних матеріалів (до 270-річчя від дня народження). Українська музика: наук. Часопис. №4. Львів, 2015. С. 77-84.
54. Шуміліна О. А. Новознайдений духовні концерти М. Березовського: джерела, авторська атрибуція, риси стилю. Калофонія: Науковий збірник з історії церковної монодії та гимнографії. Число 7. Львів, 2014. С. 155–164. 23

55. Шуміліна О. А. Постать Максима Березовського. Відоме і невідоме. Калофонія: Науковий збірник з історії церковної монодії та гимнографії. 2020. Ч. 10. С. 66-75.
56. Юрченко М. С. Максим Березовський в Глухові. Музичне життя міста. Література та культура Полісся № 102. Серія "Філологічні науки" № 17 с.141 – 175
57. Яковчук Н. Д. Камерно-інструментальні ансамблі О. Яковчука: жанрово-стильовий аспект : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Н. Д. Яковчук ; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. – Київ, 2017. – 224 с.

Додаткова:

1. Бенч-Шокало О. Г. Український хоровий спів. Актуалізація звичаєвої традиції : [навчальний посібник] / Ольга Бенч-Шокало. – Київ, Редакція журналу «Український Світ», 2002. 440 с.
2. Білозуб Л. Народна пісня у творчості українських композиторів. Наукові записки Серія: Педагогічні науки Випуск 157, 2017
3. Борух І. М. Програмність в українській скрипковій музиці: історичний, соціокультурний і естетико-стильовий аспекти: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: 17.00.03. Львів, 2020. 20 с.
4. Букач В. М. Історія української культури. Посібник: методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Одеса: ПНПУ, 2021. 120 с
5. Бурбан М. Українська хори та диригенти : [монографія. 2, випр. і доп. Дрогобич : Посвіт, 2007. 672 с.
6. Гарькава І. Духовно-ідейні пріоритети сучасного мистецтва та специфіка їхніх проявів у ситуації постмодернізму // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: зб. наук. праць. Київ: Міленіум, 2018. Вип. XXXX. С. 275–283.
7. Дарміць О. Ю. Скрипкові сонати М. Скорика в контексті еволюції жанру; деякі проблеми інтерпретації: дипл. роб. на здобуття ступеня магістр. Львів, 2016. 66 с.
8. Єрошенко О. В. Емоційна сфера у вокальній творчості: музично-естетичні та виконавські аспекти: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 «Музичне мистецтво». Харків, 2008. 19 с.
9. Завальнюк А. Микола Лентович. Дослідження, документи, листи. До 125- річниця від дня народження. Вінниця : Поділля-2000, 2002. 256 с.
10. Загайкевич М. Мирослав Скорик: традиції і новаторство. Мирослав Скорик: збірник наукових праць, присвячений 60-річчю від дня народження М. М. Скорика. Вип. 10. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2000. С. 30–35.
11. Заїка О. Глухівська співацька школа та роль гетьмана Данила Апостола у її заснуванні. Сіверщина в історії України. Випуск 9. 2016. С.256-258. URL : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/128303/53-Zaika.pdf?sequence=1> (дата звернення 16.01.2024).
12. Захарчук Т. Г. Художній принцип метафоричності у сучаснім вокальнім виконавстві: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 «Музичне мистецтво». Одеса, 2008. 16 с
13. Конончук В. Невідомий А. Кос-Анатольський: забуті сторінки розважальної музики композитора. Мистецької обрії-2023: Альманах: Науково-теоретичні праці та публіцистика / Академія мистецтв України. К: КВНМП “СИМВОЛ-Т” 2004. С. 114-125.
14. Конончук В. Пісенна творчість Анатолія Кос-Анатольського в контексті становлення розважальної музики Галичини: Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 – Музичне мистецтво / ЛДМА імені М. В. Лисенка 2006. 15 с.
15. Корній Л. П. Історія української музики: підручник для вищих муз. навч. закл. / Л. П. Корній; Національна музична академія України імені П. І. Чайковського. Ч. 3. XIX століття / Л. П. Корній. – К.: Вид-во М.П.Коць (2001). – 477 с.
16. Крусь О.П. Історія української музики від витоків до середини XIX століття: Навчально-методичний посібник. - Луцьк: Надстир'я, 1999. - 138 с.; іл.
17. Кулеба Я. Українська музика: антологія українських пісень. К.: Рідне слово, 2008. 238 с.
18. Луніна А. «Opera Rustica»: діалектика міфу буття / А. Луніна // К. Музика. – 2012. – № 4. – С. 42–45.
19. Марач О. М. Соціокультурний континуум в Україні періоду Незалежності та розвиток хорового мистецтва: теоретичний аспект. Прикарпатського університету. Мистецтвознавство : зб. наук. праць. – Вип. 26–27. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, 2012–2013. С. 75–83.
20. Методичні рекомендації до вивчення курсу «Історія музики» для студентів музичнопедагогічного факультету зі спеціальності 014.13: «Музичне мистецтво» – ТНПУ імені Володимира Гнатюка 2016 р. – 46 с.
21. Мойсіюк В. В., Гаврилюк В. С., Гургула Р. І. Виконавський та теоретичний аналіз хорового твору «Не отвержи мене во время старости» М. Березовського. Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Луцьк : електронне видання, 2024. 45 с.
22. Музика в системі мистецької освіти: взаємини та протидії : матеріали Всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації у галузі мистецтвознавства, музикознавства, музичної педагогіки, м. Одеса, 15 березня – 23 квітня 2021 р. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. – 308 с.

23. Самойленко О. Музичний театр у діалозі з часом та у семантичному просторі сучасної культури // Часопис Національної музичної академії України імені П.І.Чайковського. 2010. № 2 (7). С. 11–19.
24. Ушаньова-Рудько, І. (2023). Виконавська інтерпретація вокальної партії Мирослави в опері «Золотий обруч» Бориса Лятошинського. Науковий журнал «Художня культура. актуальні проблеми», 19(1), С. 186–191.
25. Ушаньова-Рудько, І. (2023). Семантична інтерпретація образу Мирослави в опері «Золотий обруч» Бориса Лятошинського. Мистецтвознавство України, (23), С. 217–230.
26. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю: навч. посіб. Київ: Заповіт, 1998. 368 с.

Інтернет-ресурси

2. <http://www.europeana.eu/portal> — Європейська цифрова бібліотека.
3. <http://elib.nplu.org/collection.html?id=33> – Національна парламентська бібліотека України.
4. <http://www.ukrbook.net> – Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова».
5. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
6. <http://korolenko.kharkov.com> – Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка.
7. <http://www.twirpx.com/files/art/music> – Музичне мистецтво-все для студента.
8. <http://pidruchniki.ws/> - Бібліотека українських підручників.
9. https://ukrspiritmuz.net.ua/pages/2_4.html
10. Історія української культури https://pidru4niki.com/14720324/kulturologiya/istoriya_ukrayinskoyi_kulturi
11. Леся Дичко – явище в українській музиці <http://www.infoukes.com/newpathway/Page640.htm>
12. Валентин Сильвестров: «Мої твори – це музичні метафори...» <https://mus.art.co.ua/valenty-n-sylvestrov-moi-tvory-tse-muzychni-metafory/>
13. <https://composersukraine.org/index.php?id=673>

Політика освітнього компоненту

Курс «Історія української музики» є невід'ємною складовою професійної підготовки студентів-педагогів музичних спеціалізацій. Історія розвитку музичного мистецтва України має свої неповторні традиції, що склалися на ґрунті національно-художнього мислення. Складність і протиріччя суспільних умов у різні історичні періоди обумовили шляхи розвитку музичних шкіл.

Створюючи робочу програму, ми прагнули виявлення особливостей розвитку історії української музики та музичної культури в різні історичні часи, окреслення соціокультурних передумов становлення національних особливостей музичного мистецтва як складової художньої культури України. Це дозволить виховати у здобувачів вищої освіти розуміння закономірностей музично-історичного процесу та культурно-типологічних характеристик музичного мистецтва, діалектики розвитку основних культурно-історичних традицій та музичної стилістики. Курс «Історія української музики» націлений на формування у здобувачів вищої освіти високого рівня інтелектуальної та духовної культури, здатної до фахової самореалізації, та в подальшому до творчого саморозвитку.

Призначення навчальної дисципліни «Історія української музики» – вивчення становлення української музичної культури в історичній ретроспективі, основних напрямів розвитку вітчизняної музики та творчої спадщини її видатних представників.

Основними формами вивчення освітнього компоненту є лекції, практичні заняття та самостійна робота. Матеріал навчальної дисципліни спрямований на формування вмінь використовувати у повсякденному житті основні терміни та поняття історії української музики, застосовувати набуті знання для визначення лінії особистої поведінки в умовах розмаїття культур.

Політика щодо контролю навчальних досягнень:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для

коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час аудиторних занять.

Семінарський контроль знань.

Семінарські заняття виконують такі основні функції:

формулюють дидактичні цілі заняття: навчальну, виховну і розвивальну):

- навчальну (поглиблення, конкретизацію, систематизацію знань, засвоєних під час лекційних занять та у процесі самостійної підготовки до семінару);
- розвивальну (розвиток логічного мислення здобувачів освіти, набуття ними умінь працювати з різними літературними джерелами, формування умінь індивідуального аналізу фактів, явищ, проблем тощо);
- виховну (патріотичне виховання, виховання економічної, екологічної культури і мислення, прищеплення інтересу до вивчення освітнього компоненту та до фаху, тощо);
- діагностично-корекційну (контроль за якістю засвоєння здобувачами освіти
- навчального матеріалу, виявлення прогалин його засвоєнні та їх подолання) та ін.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов’язковим контролем якості засвоєння здобувачем освіти теоретичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на аудиторних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем освіти проблематики завершеної частини освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання.

Здобувач освіти допускається до модульного контролю знань у вигляді диференційованого заліку, якщо за поточний контроль мінімальна кількість балів становить 17 балів, максимальна кількість балів – 80 балів. Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Зміст завдань модульного контролю знань здобувачів освіти має на меті перевірити рівень підготовки з освітнього компоненту «Історія української музики», яка передбачає:

- Сформувати у здобувачів освіти систему знань про основні етапи розвитку української музики, її специфіку та закономірності.
- Ознайомити здобувачів освіти з творчістю українських композиторів різних періодів історії музики.
- Дати здобувачам уявлення про загальний культурний розвиток, про окремі жанри і види музичної творчості композиторів.
- Виробити у здобувачів освіти вміння слухати, аналізувати та давати оцінку творчій спадщині українських композиторів.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Аудиторна робота	4	20	4	20
Фронтальне опитування	1	5	1	5
експрес-опитування по темі заняття	4	20	4	20
Есе (інформаційна доповідь)	2	10	2	10
Семінарське заняття - презентації результатів виконаних завдань та досліджень	1	5	1	5
Самостійна робота	4	20	4	20
Диференційований залік - тестування	1	20	1	20

	17	100	17	100
--	----	-----	----	-----

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**. Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів**. Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність

здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet.
Запізнення на фахові заняття є не припустимими.